

De ravage in Donetsk na een morteraanval op een busstation, die dertien mensen het leven kostte. Linksonder: een gebombardeerd kinderdagverblijf. FOTO'S REUTERS, EPA

Geweld neemt weer toe in Donetsk

Mortierinslagen bij een bushalte kosten dertien mensen het leven. Kiev verliest slag om luchthaven.

Geert Groot Koerkamp
MOSKOU

Nieuwe afspraken over een bestand en terugtrekking van zwaar wapentuig ten spijt loopt de spanning in het oosten van Oekraïne opnieuw snel op. Na maanden van een betrekkelijke rust zijn vrijwel overal langs de frontlijn de gevechten tussen Oekraïense troepen en pro-Russische separatisten weer opgelaaid. Mortierinslagen op een bushalte in Donetsk kostten dertien mensen het leven.

Rusland en de rebellenleiders geven Oekraïne de schuld van die tragedie. De separatisten brachten gisteren Oekraïense krijgsgevangenen naar de plek, waar ze voor het oog van vele camera's door omwonenden werden uitgescholden en geslagen. Maar Kiev ontkent iedere betrokkenheid en wijst erop dat de locatie in het zuiden van Donetsk ruim buiten het bereik van het Oekraïense leger ligt.

Het bloedbad doet sterk denken aan de beschieting van een bus bij het stadje Volnovacha vorige week die aan dertien mensen het leven kostte. Toen ging het om Grad-raketten, die waren afgevuurd uit de richting van door rebellen gecontroleerd gebied. President Petro Porosjenko toonde gisteren tijdens een emotionele toespraak voor het internationaal economisch forum in Davos een met scherven doorboord stuk metaal van de getroffen bus.

Tijdens Porosjenko's afwezigheid moesten Oekraïense troepen een gevoelige tik incasseren door het verlies van het vliegveld bij Donetsk, of wat daarvan over is. Na een uitputtend beleg van 242 dagen zagen de laatste Oekraïense militairen zich gedwongen de ruïnes te verlaten. Nog langer vasthouden aan de nutteloze puinhopen was zinloos en zou alleen maar meer mensenlevens hebben geëist.

Kiev kende aan de slag om het vliegveld een grote symbolische

waarde toe. Porosjenko heeft meermalen gezegd dat de luchthaven koste wat kost in Oekraïense handen moest blijven. "Wij verdedigen daar heel Oekraïne", zei hij vorige maand. "Als we het opgeven staat de vijand straks in Kiev en Lviv." Zover is het nog lang niet. De strijd heeft zich verplaatst naar het aangrenzende buitengebied. Oekraïense commandanten te velde weigeren te spreken van een nederlaag en beloven dat het tij snel zal keren.

Ook elders is de verhevigde strijd

merkbaar, vooral rond de bekende hotspots waar ook in het najaar al zwaar is gevochten, zoals nabij de havenstad Marioepol, het spoorwegknooppunt Debaltsevo in het noorden en in de omgeving van Loegansk.

De bevolking had al te lijden onder nijpende tekorten aan voedsel, medicijnen en contant geld. Nu wordt ook zich verplaatsen steeds riskanter. Weg van de frontlijn is in de provincie Zaporozje een belangrijke brug opgeblazen, waardoor het treinver-

keer van en naar Marioepol aanzienlijk is bemoeilijkt.

Kiev vreest dat dit de prelude is op een groter offensief van de rebellen, met actieve Russische steun. De afgelopen week zouden nieuwe manschappen en materieel vanuit Rusland de grens hebben overschreden. Volgens Porosjenko zijn nu zeker negenduizend Russische militairen op het grondgebied van zijn land actief. Moskou noemt dat verzinselfs en blijft ontkennen een partij in het conflict te zijn.

'Het is op dit moment te riskant om te vluchten'

Sergii Ivanov blogt voor Oekraïense nieuwssites

Janne Chaudron

Hij is net terug van het front waar hij getuige was van hevige gevechten tussen het Oekraïense leger en de separatisten. "De mensen daar kunnen geen kant op. Zelfs evacueren is riskant."

Sergii Ivanov vertelt zijn verhaal via Skype vanuit Kiev. Ivanov blogt over de oorlog in zijn land voor de populaire nieuwssites Oekeraïnska Pravda en Cenzor. Hij komt oorspronkelijk uit Donetsk, maar hij is met zijn familie al een tijdje geleden de stad ontvlucht. "We staan op de ter-

reurlijst van de separatisten", zegt Ivanov. Zijn pro-Kiev-houding, die ook doorklinkt in zijn berichtgeving, wordt niet op prijs gesteld in het door rebellen beheerste oosten.

Toch bezoekt Ivanov nog met enige regelmaat zijn geboortegrond. Twee dagen geleden raakte hij verzeild in de strijd om een belangrijke verbindingsweg tussen Loegansk en Slavjansk. "Het is de frontlijn, voor beide partijen is deze weg van strategisch belang. Er werd met artillerie geschoten, ook werden er Grad-raketten ingezet." Bang was Ivanov niet. "Je hebt geen tijd om na te

denken in dit soort situaties." Uiteindelijk werden twee jonge jongens gedood.

Hij schetst een somber beeld van de situatie in het oosten. "Het grootste probleem is dat mensen geen kant op kunnen." De belangrijkste toegangswegen die het gebied dat in handen is van de separatisten verbinden met de rest van Oekraïne, liggen constant onder vuur. "Op dit moment is het te riskant om te vluchten." Ivanov refereert aan de personenbus die vorige week bij een wachtpost in de buurt van Donetsk onder vuur werd genomen. Dertien Oekraïners

kwamen toen om. Inwoners zijn daardoor nog bangere dan voorheen. "De meeste mensen zitten opgesloten in hun schuilkelders, naar buiten gaan is te riskant."

Zijn pro-Kiev-houding steekt Ivanov niet onder stoelen of banken. Het interview is afgelopen, toch wil hij nog iets kwijt. "Het regeringsleger heeft amper middelen om oorlog te voeren. Het houdt enkel aanvallen van de separatisten tegen." Want de rebellen beschikken volgens de blogger wél over zwaar materieel. "Zij zijn veel beter bewapend, dankzij de Russen."